

Referentieniveaus Nederlandse taal

Congres ThiemeMeulenhoff

Ede

2 februari 2012

Zorg over taal en rekenen

- Pabo-studenten: onvoldoende taal- en rekenvaardig

- Internationale on-
neerwaartse tendens zichtbaar: PISA

Belang

Website inspectie van het onderwijs (2006/'07):

- “Een kwart van de leerlingen verlaat de basisschool zonder dat zij behoorlijk kan lezen.”

- “Veel van deze leerlingen blijken vanaf groep 4 grote moeite te hebben om ook andere lessen te kunnen volgen.”

- “Zij ervaren daardoor grote belemmeringen in het voortgezet onderwijs en verder vervolgonderwijs.”

- 85% van de drop-outs in het VO kan niet of slecht lezen.

Problemen

- Discontinuïteiten in het systeem:
 - Weinig rekenen na de basisschool
- Aansluiten van onderwijssectoren
 - Eisen overheid (termen, domeinen, mate van detaillering)
 - Onderwijsprogramma's, -methoden, toetsen
 - Didactiek
- Overal: te weinig onderhoud
- Kennis en vaardigheden docenten?

Expertgroep

Januari 2008:

- Hoofdrapport
- Deelrapport taal
- Deelrapport rekenen

Juli 2009:

- Nadere beschouwing

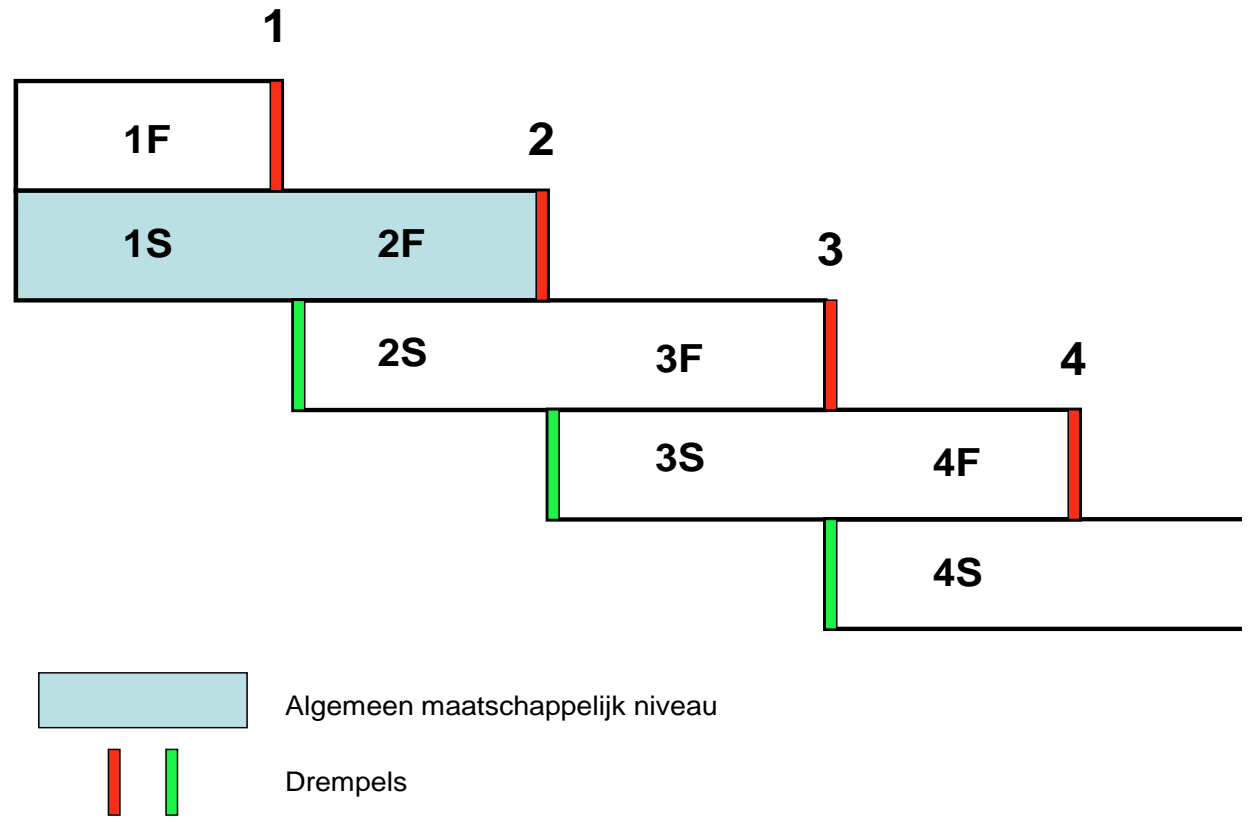
Bestellen/downloaden:

- www.taalenrekenen.nl

- Fundamentele niveaus en streefniveaus
- **F-niveaus**, fundamentele kwaliteit, functioneel gebruik
- **S-niveaus**, streefkwaliteit, formaliseren, generaliseren en abstraheren (=verdiepen)
- Doelen per leeftijdscategorie: 12, 16 en 18 jaar

REFERENTIEKADER

Niveau 2F

Algemeen maatschappelijk niveau

Nodig voor maatschappelijk functioneren

Voor iedere leerling

Wet- en regelgeving

- Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen in werking 1 augustus 2010
 - zie 'servicedocument regelgeving' voor overzicht en zie
 - www.steunpunttaalenrekenenvo.nl of
 - www.taalenrekenen.nl
- voor de officiële documenten

Referentieniveaus Nederlandse taal

- Vier fundamentele niveaus
- Opklimmende moeilijkheidsgraad
- Elk F-niveau omvat het voorgaande niveau
- Het S-niveau is het volgende F-niveau

Taaldomeinen

- Mondelinge taalvaardigheid
- Leesvaardigheid
- Schrijfvaardigheid
- Begrippenlijst en taalverzorging

Betekenis voor uw school

- *Schoolniveau:*
 - Waartoe zijn we verplicht?
 - Waar liggen onze ambities?
- *Afdelingsniveau:*
 - Wat zijn de gewenste eindniveaus voor onze afdeling?
 - Wat kunnen en kennen leerlingen bij instroom?
 - Wat moeten leerlingen kunnen en kennen bij doorstroom onderbouw – bovenbouw?

Taalbeleid nodig?

Ontwikkeling en uitvoering taalbeleid:

- stuurgroep taal
- taalcoördinator en/of -coach
- overleg voorafgaand en vervolgonderwijs

Onderwijs:

- (Bij)scholing docenten
- Nieuwe lesmethoden, diagnose- en toetsinstrumenten, remediërend materiaal
- Aanpassing leerlingvolgsysteem

Motie Van Dijk & Van Dijk

- Spelling mee laten tellen bij andere vakken
- Minister:
 - te veel belasting voor docenten
 - te veel organisatorische problemen
 - scholen zelf:
 - meer aandacht bij andere vakken
 - mee laten wegen bij schoolexamens

Actieplan vo: Beter Presteren

- Ambities van de minister vastgelegd in dit plan
- Kernpunten:
- *Ambitieuze leercultuur:*
‘Ik streef ernaar dat het percentage leerlingen dat in meer vakken examen doet dan minimaal voorgeschreven is, stijgt’

Actieplan beter presteren

Opbrengstgericht werken

‘Doel is dat in 2015 minstens de helft van de scholen voor vo opbrengstgericht werkt. In 2018 moet dat percentage gestegen zijn naar 90%. Nu doet circa 20% dat’

www.taalenrekenen.nl

- [website](#)

leermiddelenplein

- leermiddelen

Aanscherping exameneisen

- Doorstroomrelevante vakken
Nederlands, Engels, wiskunde/rekenen,
science
- Kernvakken: Nederlands, Engels, wiskunde,
rekenen

toetsing

- Eindtoets po: Cito
- Diagnostische tussentoets: Cito
 - eind onderbouw vo
- Verplichte overdracht
- Centraal Examen 2014 Nederlands geijkt
- Tweede sessies Nederlands:
schrijfopdracht?
 - geen tweede correctie?

Syllabi Nederlands

- College voor Examens:
 - [concept syllabi](#): veldraadpleging
- SLO:
 - handreiking schoolexamens

Beter spellen

- [Beterspellen.nl](https://www.beterspellen.nl)

contact

- www.steunpunttaalenrekenenvo.nl
- www.steunpuntvo.nl
- h.oostland@steunpuntvo.nl
- 0318 648559